

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - יש לנו יום הולדת

מאת: רונית רוקאס
איורים: רותם טפלו
הוצאה: כנפיים וכתר
קבוצת גיל: כְּתָה ב'

שְׁלוּב הַסֵּפֶר

מיני הדרכה על הספר לצוות

שְׁמַע

האזינו לסיפור "יש לנו יום הולדת"
אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "יש לנו יום הולדת", מאת: רונית רוקאס | איורים:
רותם טפלו | הוצאת: כנפיים וכתר (כיתות ב')

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
פתיח דידי שחר
חלילית, חליל ואקורדיון סלעית להב

מוכנים/ות? מת חי ליס!

שיחה

קשרים

תוכלו לשוחח על אנשים מבוגרים שאתם מכירים או הכרתם בעבר: מי הם היו? מה היה הקשר שלכם איתם בעבר? מה אתם אוהבים לעשות יחד בהווה? אילו זיכרונות יש לכם, ההורים, מדמויות מבוגרות שליוו את ילדותכם?

משחק

"שלום, אדוני המלך"

אמירה מציעה לשחק במשחק ששיחקה פעם? גם אתם יכולים! איך משחקים? אחד המשתתפים הוא "המלך", והשאר הם "ילדיו" שבאים לפניו ואומרים: "שלום, אדוני המלך!" המלך עונה: "שלום ילדי היקרים! איפה הייתם ומה עשיתם?" הילדים צריכים להסביר איפה היו ומה עשו, ללא מילים, בעזרת תנועות גוף והבעות פנים, והמלך צריך לנחש. אפשר ורצוי להתחלף בתפקידים.

הגיגה

סיבה למסיבה

עלמה מתכננת מסיבת קסמים עם מצנפת קסמים ושיקוי מופלא, ומזמינה קוסמים ומכשפות להצטרף. גם אתם יכולים לתכנן מסיבת קסמים עם רעיונות קסומים משלכם. ואולי מסיבת מנוחה? מסיבת משחקים? או מסיבה בנושא אחר שאתם אוהבים?

השקפה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

קֶשֶׁר בֵּין יְלָדִים לְזִקְנִים

"איך קוראים לך? עלמה שואלת. 'אל תפריעי לגברת', אימא מנסה ללחוש." ישנם ילדים שחשים חיבור טבעי לדמויות קשישות, מגלים סקרנות כלפיהם ונוטים "לאמץ" אותם אל ליבם. לעומתם, יש ילדים שמתקשים להתקרב אל דמות מבוגרת, השונה מהם בקצב, במראה ובאורחות החיים. ברוב המקרים קשר בין ילדים לקשישים מרבה את רגעי האושר של שני הצדדים, מפיג את הבדידות שמלווה רבים מהקשישים ומעורר בהם התרגשות, שמחה, חיוניות ומשמעות; המבוגרים שמחים להעניק מהידע ומהניסיון שלהם ולשתף בזיכרונותיהם.

מפגש קבוע של ילד עם קשיש תורם להתפתחות הרגשית של הילד ☑ הוא מפתח אמפתיה, הבנה רגשית ויכולת הקשבה, ותחושת המשמעות והביטחון שלו מתחזקת. כמו כן שני הדורות נוטים להשתהות ולא למהר ל"מטלה" היומית הבאה, וכך הם מרגישים בנוח זה בנוכחות זה.

להרחבה – [תוכנית "דור לדור יביע אומר" של החמ"ד](#).

[מה קורה כשקשישים וילדים נפגשים?](#) ☑ על תוכנית רחבה באוסטרליה למפגש משותף, אתר N12 .

"וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן" [ויקרא יט, לב] ☑ יש הרבה מילים חלופיות ל"זקן". בתורה מופיעה רק המילה "זקן", מילה המקושרת לכבוד ולחוכמה.

הספר יכול להשתלב ככלי היכרות של התלמידות והתלמידים עם הזקנה כחלק ממעגל החיים, עם משמעות הביטוי "והדרת פני זקן" ועם קרבה לדור שיכול להעשיר ולהיות מאושר.

להרחבה – [הביטוי "והדרת פני זקן"](#) באתר מילוג.

בחירת פעילויות ☑ מגוון הפעילויות המלוות את הספר נועדו לאפשר לך, המורה, לבחור את אלה המתאימות ביותר לך ולכיתה.

קריאה

לקרא בפתח
כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות של כל תלמיד ותלמידה בהן עותק אישי. העותק האישי בסיפור זה חשוב במיוחד, שכן באמצעותו יתאפשר לילדים לעקוב אחר שתי העלילות המתרחשות בעת ובעונה אחת ולהבין את הסיפור טוב יותר בעזרת האיורים.

קריאה חוזרת לאחר שקוראים את הסיפור לראשונה ברצף, כדאי לקרוא אותו שוב. הפעם אפשר לעצור בכל מקטע: הבית, הדרך, החנות והחגיגה, כדי להדגיש את חלוקת העלילה לשני עולמות: עולם הילדה ועולם האישה המבוגרת, ולהבין את ההקבלה בין הדמויות ואת השוני ביניהן. כדאי להשתהות על האיורים ולשאול: מה קורה אצל עלמה הילדה?; ומה קורה בינתיים אצל אמירה השכנה?

שיחה

על מה נדבר בפתח?

לאחר הקריאה ניתן לשאול שאלות הבנה כיצד התכוננה עלמה ליום הולדתה?; עם מי היא תכננה לחגוג?; איך התכוננה אמירה ליום ההולדת שלה?; עם מי היא תכננה לחגוג?; האם הן הכירו זו את זו לפני שנפגשו בחנות?; מה קרה בחנות?; כיצד הן חגגו את יום ההולדת בסופו של דבר?
שיח רגשי תוכלו לשוחח עם תלמידי הכיתה על הרגשות בסיפור:
עלמה מה גרם לעלמה לעזוב את חפציה בחנות ולהשיט עזרה לאמירה? מדוע, לדעתכם, עלמה חלקה יום מיוחד, יום הולדת, עם מישהי נוספת? כיצד, לדעתכם, היא הרגישה כשפגשה באמירה? שערך: כיצד היא הרגישה בעקבות המסיבה המשותפת?
אמירה כיצד, לדעתכם, הרגישה אמירה בתחילת הסיפור? את מי היא שיתפה בכך שיש לה יום הולדת? כיצד היא הרגישה במהלך מסיבת יום ההולדת? מה, לדעתכם, כל אחת יכולה ללמד את האחרת, ומה שתיהן יכולות ללמוד זו מזו?
מהסיפור אל עולמם של הילדים – בקבוצות קטנות ניתן לשאול כיצד הרגשתם כשעזרתם לאחרים? כיצד אתם מרגישים כשעוזרים לכם? האם יש לכם קשר עם אנשים מבוגרים? מי הם ומה הקשר שלכם אליהם? מה אתם עושים יחד? מתי אתם נפגשים?

לְצֵאת הַחוּצָה

שְׁלוֹב בְּקֵהֶלָה

תוכלו לגבש תוכנית בין-דורית ולשלב אזרחים ותיקים מהקהילה בפעילות אפשר, למשל, ליזום מפגשים קבועים בכיתה עם סבים וסבתות ועם דמויות מבוגרות אחרות ובמהלכם לבקש מהם לספר סיפור, זיכרונות או חוויות מהילדות או ללמד תחום מעניין: תחביב, מקצוע ועוד. אפשר לארגן שעת סיפור משותפת או פעילות לשיתוף בזיכרונות ובחוויות. אפשר ליזום פעילות משותפת עם מועדון קשישים שנמצא בקרבת מקום או עם שכנים מסביבת בית הספר ולקרוא את הספר במהלכה.

זְצִירָה

מְחַבְּרִים אֶת הַפֶּרֶק הַבָּא

מה קרה אחרי חגיגת יום ההולדת המשותפת? לאחר הקריאה ניתן לדמיין את הפרק הבא של הסיפור: מה דעתכם: האם הקשר בין עלמה לאמירה ימשיך? אילו דברים הן יעשו יחד? התלמידים יוכלו לבחור לשתף בתשובותיהם באמצעות חיבור, ציור או המחזה.

מְשַׁחֵק

"מְשַׁחֵק שְׂשַׁחֲקֵתִי פֶּעַם"

אמירה מלמדת את הילדים החוגגים איתה משחק ששיחקה פעם. תוכלו לתת לילדים משימה ולבקש מהם "לראיין" דמות מבוגרת מוכרת ולשאול אותה: מה שיחקה פעם, בילדות? ושאלות נוספות כרצונם. כדאי שהתלמידים יצלמו או יקליטו את הריאיון וישתפו בו את הכיתה. ניתן לצאת לפעילות תנועה הכוללת "משחקים של פעם".

להצעות למשחקים "להיות בתנועה: משחקים של פעם", [באתר אפשרי בריא](#).

מערך למידה מרחוק!

גם בימים לא רגילים, שבהם נדרשת למידה מרחוק, אפשר ליהנות מספרי "ספריית פיג'מה"! לפניכן הצעה למערך פעילות מרחוק.

שלחו לילדים את הקישור להקלטה של הסיפור בפודקאסט "[ספריית פיג'מה קוראת לכם](#)".

1. לעשות טוב לאחר: עלמה ואמירה משמחות זו את זו בהקשבה, בהיכרות ובהתייחסות. כל אחת נותנת משמחתה שלה כדי למלא את כוס השמחה של חברתה החדשה ביום הולדתה. תוכלו לעודד את ילדי הכיתה לשמח זה את זה גם כשנמצאים רחוק ואי אפשר להיפגש. אפשר לערוך הגרלת שמות, שבה כל ילד וילדה יקבלו שם של ילד או ילדה מהכיתה, שאותם יהיה עליהם לשמח בימים אלו. אפשר להציע להם לשלוח ציור, להקליט הודעה קולית או ליצור סרטון, וכך למלא את כוסות השמחה של כולם.
2. האם אחד מתלמידי הכיתה חוגג יום הולדת בתקופה זו? אפשר לחגוג את יום ההולדת במפגש מקוון, מרחוק. שירים, משחקי חברה ומצגת תמונות 📷 כל אלו יהפכו מקור לשמחה עבור אלו שבתקופה זו נמנע מהם לחגוג פנים מול פנים.
3. בסיפור אמירה מלמדת את עלמה משחק שהיה אהוב עליה בילדותה. תוכלו להציע לילדים לשאול את הוריהם על משחקי הילדות שלהם, ואת הוראות המשחק להקליד למסמך שיתופי כגון google sheet, וממנו ליצור קובץ של "משחקים מפעם", שמשמחים גדולים וגם קטנים. ואולי כמה מהמשחקים אפשר לשחק גם באופן מקוון?

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org